

Arvoisat valtuuston jäsenet,

Opetuslautakunta on kokouksessaan 10.10.2023 tehnyt ehdotuksen Aittola-Järvikylä alueen uuden koulun rakennuspaikaksi nykyisen Järvikylän koulun paikan. Aittolan koulun vanhempainyhdistys ja kyläseura eivät hyväksy tätä ehdotusta. Olemme samaa mieltä siitä, että uuden koulun rakentaminen tässä tilanteessa vaikuttaa kaikkien kannalta järkevältä vaihtoehdolta, koulun paikasta olemme eri mieltä. Aittolan koulun vanhempainyhdistys ja kyläyhdistys esittivät 3.10.2023 kylää koskevassa kuulemisessa, että molempien kylien olisi hedelmällisempi aloittaa yhteistyö puhtaalta pohjalta, mikäli uusi koulu rakennettaisiin uudelle paikalle, neutraalille maaperälle. Tämä osoittaisi vastuullisuutta, asukaslähtöisyyttä sekä ratkaisukeskeisyyttä Nivalan arvojen ja strategian mukaan, eikä eriarvostaisi kyliä jo lähtövaiheessa.

Kaupunkikonsernin strategiassa on asetettu päämääräksi ja valtuustokauden tavoitteiksi mm. Turvallinen arki ja hyvinvoivat asukkaat. Siinä korostetaan, että rakennamme toimivaa ja turvallista asuinympäristöä. ”Nivala on kylien kaupunki. Elävät kylät ovat voimavara kaupungin kehittymiselle. Lähikoulut luovat edellytyksiä lapsiperheiden turvalliselle arjelle... Kylien välisen yhteistyön ja yhteisöllisyyden vahvistaminen rakentavat elinvoimaista kaupunkia.” (Kaupunkikonsernin strategia 2022-2025 s. 10) Tämä olisi hyvä muistaa tärkeää päätöstä tehdessä.

Päätöstä Aittola-Järvikylä kouluratkaisusta ollaan tekemässä erittäin nopealla aikataululla, jopa kiireellä. Mielestämme suunnitelma uudesta kouluhankkeesta ja sen kuluista tulee tehdä rauhassa kiirehtimättä ja huolella etenkin kaupungin nykyisessä ja tulevassa taloustilanteessa. Näin mahdolliset yllätykset rakentamisessa ja kustannuksissa voidaan minimoida.

Jos uusi koulu rakennetaan nykyisen Järvikylän koulun paikalle, tulee se luomaan synkän varjon Aittooperän kylän kehittymiselle. Mitä eroa on siihen, jos Aittolan koulu vain suljetaan? Kylälaisten kannalta eroa ei ole. Koulun lakkautuksen seurauksista on lukuisia esimerkkejä ympäri kaupunkia ja Suomea. Haluaako Nivalan kaupunki todella tietoisesti kuihduttaa yhden aktiivisimmista kylistänsä, Aittooperän?

Konsulttiyhtiö ehdottaa uuden koulun paikaksi koulutuloalue huomioiden juuri Aittola-Järvikylä välimaastoa nykyisillä oppilasennusteilla. Tulevaisuuden oppilasennusteissa Järvikylän koulun nykyiseltä koulutuloalueelta tulevien oppilaiden määrä laskee suhteessa enemmän kuin Aittolan nykyiseltä koulutuloalueelta tulevien oppilaiden määrä. Jos tähän yhdistää mahdollisten tonttien sijainnin, koulun paikka olisi nykyisten koulujen välimaastossa. Nykyisen Järvikylän koulun läheisyydessä ei ole vapaita tontteja uusien talojen rakentamiselle ja uusille asukkaille. Kun taas mentäessä Järvikylältä Aittooperää kohti, rakentamattomia tontteja löytyy ja kouluun on mahdollista saada oppilaita uusistakin perheistä tulevaisuudessa. Eli, uusi koulu kylien välissä olisi vetovoimatekijä! Nivalassa on aiemmin tehty kouluratkaisuja, jotka ovat aiheuttaneet pitkäkestoistakin eripuraa kylien ja asukkaiden välille. Tämän välttämiseksi tarvitaan nyt päätöksenteossa uudenlaista, rakentavaa ajattelua kokonaisuudesta ja kylien välisestä yhteistyöstä. Näin voimme tukea toistemme työtä ja tehdä yhdessä tuloksia. Lisäksi päätöstä ohjaisi tasapuolinen kohtelu ja oikeudenmukaisuus - mikä olisi oikea tapa Nivalan toimia!

Päätöksen tulisi perustua tietoon ja huolelliseen ennakkovaikutusten arviointiin, riittävään suunnitteluun, tasapuoliseen kohteluun kylien välillä (myös oppilaiden) ja oikeudenmukaisuuteen kuten Nivalan strategiassa kirjoitetaan. Mielestämme tämä ei nyt toteudu mikäli uusi koulu rakennetaan opetuslautakunnan ehdotuksen mukaiselle paikalle. Nyt ennakkovaikutusten arviointia ei ole tehty huolella, koska siinä ei ole huomioitu riittävästi päätöksen vaikutusta suoraan ihmisiin, ympäristöön tai esimerkiksi talouteen. Nivalassa vaikutusten ennakoarvioinnin lähtökohtana tulisi olla strategia- ja hyvinvointivaikutukset. Ainakin Aittolan koulun vanhempainyhdistyksen ja kyläseuran mielestä näin ei ole

tässä tapauksessa. Esitetty ratkaisu ei tue yhteisöllisyyttä ja siten elinvoimaa. Aittolan osalta näemme koulun lakkauttamisen tai sen siirtymisen kokonaan toiselle kylälle olevan merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus, ei lyhytaikainen kielteinen vaikutus, kuten opetuslautakunnan selvityksessä todetaan. Tämä ei tue alueen hyvinvointia.

Ennakkovaikutusten arvioinnissa ei ole myöskään huomioitu perheiden arjen ja vanhemmuuden tukemista. Arvioinnin vaikutus on nähty neutraalina, jos uusi koulu sijoitetaan nykyiselle Järvikylän koulun paikalle. Kerhojen, vapaa-ajan toimintojen siirtymisellä nykyisen Aittolan koulun sijainnista yli 5 km päähän, on Aittolan lasten, nuorten sekä perheiden kannalta pitkäaikainen kielteinen vaikutus – etenkin turvallisuuden tunteen osalta. Jos uusi koulu rakennetaan Järvikylän nykyisen koulun paikalle ja Aittolan koulu suljetaan, niin Aittoperän koululaiset ja asukkaat menettävät lähiliikuntapaikan. Pitkän matkan vuoksi Aittoperän koululaisilla ei olisi enää mahdollisuutta kulkea turvallisesti koululle omatoimisesti iltaisin harrastamaan liikuntaa ja pelaamaan joukkuepelejä, vaan se olisi vanhempien kuljetusten varassa. Tällöin käytännössä hyvin monen Aittolan koululaisen liikkuminen vähenisi, koska kaikilla kuljetusmahdollisuutta ei ole. Aittoperän koululaisten osallistuminen kerhoihin koulun jälkeen myös vaikeutuisi huomattavasti tai jäisi pois. Vapaa-ajan liikunnalla, urheilulla ja kerhotoiminnalla on merkittävä vaikutus pienten ja suurempienkin koululaisten hyvinvointiin, jaksamiseen ja mielenterveyteen. Mikäli koulu rakennetaan Järvikylän ja Aittoperän välimaastoon, olisi molempien kylien lapsilla ja asukkailla yhdenvertaiset mahdollisuudet käyttää koulun pihaa vapaa-ajan liikkumiseen. Uuden koulun valmistuessa alueen nopeusrajoitukset, tien valaistus ja hidastetöyssyjen paikat tulee arvioida uudelleen muuttuneen tarpeen mukaan.

Kaupungin konsernissa on asetettu päämääriksi ja valtuustokauden tavoitteiksi mm. Turvallinen arki ja hyvinvoivat asukkaat. Siinä korostetaan, että rakennamme toimivaa ja turvallista asuinympäristöä. Lisäksi tavoitteissa korostetaan monipuolista vapaa-ajan toimintaa kaiken ikäisille ja elinvoiman rakentumista tukemalla yhteisöllisyyttä. Tämä päämäärä ja tavoite toteutuisi uudelle paikalle rakennettaessa.

Mikäli uusi koulu päädytään rakentamaan nykyisen Järvikylän koulun paikalle, me vanhemmat vaadimme kaikille Aittolan alueelta tuleville oppilaille kirjallisen päätöksen kuljetuksesta kouluun, koulumatkan pituudesta riippumatta, niin kauan kuin koulu sijaitsee Järvikylällä.

Opetuslautakunta katsoo tilannetta ainoastaan opetuksen järjestämisen kannalta miettimättä tarkemmin, miten päätös vaikuttaa alueella asuvien perheiden arkiturvallisuuteen. Valtuuston tulisi katsoa päätöstä laajemmin, koko Nivalaa koskevana, kylien tasapuolista kohtelua koskevana päätöksenä. Samalla tulee arvioida, miten tuleva päätös on linjassa oman hyväksytyt strategian kanssa ja onko ennakkovaikutusten arviointi laadittu puolueettomasti ja riittävän kattavasti.

Päätös Aittola-Järvikylä koulun paikasta on Nivalan kaupungin ja päättäjien arvovalinta. Aittolan koulun vanhempainyhdistys ja Aittolan kyläseura esittävät toiveen, että kaupungin hallitus ja valtuusto tekevät rakentavan päätöksen edistämään kylien yhteistä toimintaa rakentamalla uusi koulu Aittoperän ja Järvikylän välimaastoon uudelle paikalle. Päätöksellään kaupunki osoittaa vastuullisuutta olemalla sanansa mittaisesti Nivala, kylien kaupunki.

Nivalassa 29.10.2023

Aittolan kyläseura ja Aittolan koulun vanhempainyhdistys

LIITTEET Aittolan koulun vanhempainyhdistyksen ja Aittolan kyläseuran vastine opetuslautakunnan 21.9.2023 käsittelemään Aittola-Järvikylän kouluratkaisuun LIITE 1

Hyvät opetuslautakunnan jäsenet,

Aittolan koulun vanhempainyhdistys ja kyläseura eivät hyväksy opetuslautakunnan ehdotusta uuden koulun rakentamisesta nykyisen Järvikylän koulun paikalle. Rakentavampi ratkaisu olisi se, että koulu rakennettaisiin nykyisten koulujen välimaastoon, uudelle ja neutraalille paikalle. Tällä ratkaisulla Nivalan kaupunki osoittaisi konkreettisesti sen, että Nivala on kylien kaupunki ja kaupunki todellakin välittää sen asukkaista ja kuuntelee myös kyliä. Jos koulu rakennetaan nykyisen Järvikylän koulun paikalle, tulee se luomaan synkän varjon Aittoperän kylän kehittymiselle. Mitä eroa on siihen, jos Aittolan koulu vain suljetaan? Kyläläisten kannalta eroa ei ole. Jos koulu suljetaan, on se kyläläisille kova paikka. Koulun lakkautuksen seurauksista on lukuisia esimerkkejä ympäri kaupunkia ja Suomea. Haluaako Nivalan kaupunki todella tietoisesti kuihduttaa yhden aktiivisimmista kylistänsä, Aittoperän?

Uudelle paikalle rakentaminen tasapuolistaisi koululaisten koulumatkoja, mutta ei myöskään pidentäisi niitä huomattavasti. Lisäksi se vähentäisi koulukuljetuksen tarvetta. Nytkin koko matkalla Kokkola-Kajaani -tieltä Töllinperälle pyöräilee koulukkaita koulumatkojaan sekä Aittolan että Järvikylän koululle. Miksi koulumatkasta tulee ongelma lapsille vain siinä tapauksessa, että koulun paikkaa siirretään konsulttipalvelun esityksen mukaisesti nykyisestä Järvikylän koulusta Aittoperän suuntaan? Ongelmaksi ei nähdä sitä, että lapset joutuvat pyöräilemään nykyiselle Järvikylän koulun paikalle.

Aittolan vanhempainyhdistys ja kyläyhdistys esittivät 3.10.2023 kyliä koskevassa kuulemisessa, että molempien koulujen olisi hedelmällisempi aloittaa yhteisen koulun rakentaminen neutraalille maaperälle, puhtaalta pohjalta. Tämä ei eriarvostaisi kyliä jo lähtövaiheessa. Jos uuden, yhteisen kyläkoulun rakentaminen uudelle paikalle ja suunnittelu voitaisiin tehdä kylien ja kaupungin yhteistyössä, tulisi lopputuloksesta varmasti sellainen, mistä yhdessä voitaisiin olla ylpeitä. Uudesta koulusta saataisiin kyliensä näköinen, molempien kylien koulu ja samalla molempien kylien olisi mahdollista kasvaa ja kehittyä yhdessä tai erikseen. Nykyisen Järvikylän koulun lähellä ei vapaita tontteja juuri ole, mutta Aittolaa kohden mentäessä hyvien tonttien määrä kumpuilevassa maastossa kasvaa. Konsulttiyhtiö ehdottaa koulutuloalue huomioiden juuri Aittola-Järvikylä välimaastoa. Onhan opetuslautakunnalla tiedossa, että Aittoperän ja Järvikylän väliltä on tarjottu ilmaiseksi noin 2 ha tonttia koulun paikaksi?

Aittolan kyläseura ja vanhempainyhdistys ovat huolissaan kaupungin taloudesta. Tästä syystä suunnitelma uudesta kouluhankkeesta ja sen kuluista tulee tehdä rauhassa kiirehtimättä ja huolella, jotta mahdolliset yllätykset voidaan minimoida. Rakennuskustannuksista voidaan puhua vasta siinä vaiheessa, kun koulun paikka on päätetty, kaikki muu on arvailua. Konsulttiyhtiö Sitowisen verkostanalyysin (skenaario 1 ja skenaario 2) yhteydessä esitetyt luvut eivät ole mielestämme vertailukelpoisia, koska niissä ei ole huomioitu kaikkia osatekijöitä mm. kuljetuskustannusvaikutukset, rakennuskustannukset, koulumatkaturvallisuus, koulun piha-alueen turvallisuus sekä linja-autoliikenne, riittävän tarkasti.

Mikäli uusi koulu päädytään rakentamaan nykyisen Järvikylän koulun paikalle, me vanhemmat vaadimme kaikille Aittolan alueelta tuleville oppilaille kirjallisen päätöksen kuljetuksesta kouluun, koulumatkan pituudesta riippumatta niin kauan kuin koulu sijaitsee Järvikylällä. Aittolan vanhempainyhdistys ja kyläseura esittävät toiveen, että opetuslautakunta, kaupungin valtuusto ja hallitus tekevät rakentavan päätöksen

edistämään kylien yhteistä toimintaa ja osoittaa päätöksellään vastuullisuutta olemalla sanansa mittaisesti Nivala, kylien kaupunki.

Nivalassa 5.10.2023

Aittolan kyläseura ja Aittolan koulun vanhempainyhdistys